

Pakketbeoordeling in de langdurige zorg

Pakketbeheer is een van de kerntaken van het Zorginstituut. Tot nu toe pasten wij pakketbeoordeling vooral in de Zorgverzekeringswet toe. Nu onderzoeken we hoe we pakketbeoordeling kunnen uitbreiden naar de langdurige zorg. Daarvoor ontwikkelen we een activiteitenplan.

Tekst Frank van Wijck

Beeld Marieke Odekerken

“Dat dit niet eerder deze aandacht kreeg is op zich begrijpelijk”, stelt Esther de Louwere, senior adviseur langdurige zorg bij het Zorginstituut. “De langdurige zorg wordt gekenmerkt door integrale complexe zorg aan een zeer heterogene groep. Bovendien is de zorg minder op genezing gericht en meer op kwaliteit van leven en bestaan. Deze verschillen hebben effect op de manier waarop pakketbeoordelingen vorm krijgen. Dit neemt niet weg dat ook aan deze mensen effectieve zorg moet worden geboden.”

Daarom richt het Zorginstituut nu haar blik op de mogelijkheden voor pakketbeoordeling in de langdurige zorg. Na twee eerdere rapporten hierover in 2025 publiceren we nu het rapport *Pakketbeoordeling in de langdurige zorg – Activiteitenplan*.

Vier actielijnen

Om de vraag te kunnen beantwoorden of bepaalde zorg thuishoort in het basispakket, gebruikt het Zorginstituut vier pakketcriteria: effectiviteit, noodzakelijkheid, kosteneffectiviteit en uitvoerbaarheid. Met deze criteria bestaat nog weinig ervaring in de langdurige

zorg. Twee expertgroepen concluderen op basis van onderzoek dat ze ook daarvoor toepasbaar zijn. Daarbij hadden de expertgroepen nog wel een aantal aanbevelingen. Deze hebben wij nu vertaald in de volgende vier actielijnen.

Het eerste advies: werk de pakketcriteria zo uit dat ze toepasbaar worden in de Wlz.

De actielijn hiervoor: pas de terminologie voor de pakketcriteria ‘noodzakelijkheid’ en ‘uitvoerbaarheid’ beter aan de Wlz aan. En doe in de praktijk meer ervaring op met de beoordelingen aan de hand van het criterium ‘effectiviteit’.

Het tweede advies: ontwikkel een gedeelde visie/agenda op pakketbeheer in de Wlz.

De actielijn hiervoor: het Zorginstituut start gesprekken met partijen om die visie/agenda te ontwikkelen. Die gaat over het agenderen van onderwerpen voor pakketbeheer, het uitvoeren van beoordelingen en het toepassen van uitkomsten in de praktijk.

Het derde advies: verduidelijk het criterium ‘redelijkerwijs aangewezen op’.

De actielijn hiervoor: het Zorginstituut gaat uitleggen wat dit criterium precies betekent en waarvoor het bedoeld is. We gaan in

gesprek met betrokken partijen hoe dit criterium te gebruiken is om te bepalen welke zorg nodig is voor de individuele cliënt.

Het vierde advies: versterk de kennis en implementatie in de Wlz.

De actielijn hiervoor: het Zorginstituut sluit aan bij de kennisinfrastructuur Langdurige Zorg en gaat daarbij kennisontwikkeling en pakketbeheer in de langdurige zorg beter met elkaar verbinden. We versterken de samenwerking tussen academische werkplaatsen, lectoraten en practoraten, rond een betere afstemming van onderzoek op pakketvraagstukken en passende zorg. Ook onderzoeken we hoe pakketbeslissingen kunnen worden gebruikt bij de ontwikkeling en vernieuwing van richtlijnen en kwaliteitsverbeteringen.

Waarde voor de patiënt

Het doel van deze actielijnen is het beter verbinden van pakketbeheer met de praktijk en waarde toevoegen voor cliënten. “De scope van het proces is nu bepaald tot eind 2027”, zegt De Louwere, “maar het zal ook daarna aandacht vragen. Met partijen tot een gedeelde visie op pakketbeheer komen vergt tijd. Voor de totstandkoming van het rapport zijn verschillende partijen, waaronder de patiëntverenigingen, geconsulteerd. Zij zullen ook bij de verdere ontwikkeling van de visie betrokken worden.” Dit proces past binnen het programma ‘Verbeteren en Verbreden Toets op het Basispakket’ van het ministerie van VWS en het Zorginstituut. De vraag of pakketbeheer kan worden toegepast op de langdurige zorg vloeit hieruit voort. |